

Neljännesvuosiraportti tammi-maaliskuu 2022

Hallitus 05.05.2022 § 85
469/02.02.01/2022

Asian valmistelija talousjohtaja Vesa Vestala p. 0443512540.

Valtuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2022 on määrätty toiminnan ja talouden raportoinnista. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan talousarviovuoden aikana annettavien neljännesvuosiraporttien avulla, joissa vastuualueet esittävät arvionsa taloutensa ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Raportointiajankohdat on yksilöity talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

Johdon analyysi

Koronapandemia aiheuttaa Essoten normaalitoimintaan muutoksia ja talouden ennustettavuuteen merkittäviä haasteita edelleen vuonna 2022. Etelä-Savon alueella koronatartuntojen määrä saavutti huippunsa koko pandemian aikana alkuvuodesta 2022. Koronakustannusten valtion korvauksista ja korvaussumman jakoperusteista ei ole vielä päätöksiä vuoden 2022 osalta ja viimeinen harkinnanvarainen erä vuodelta 2021 on myös jakamatta. Essoten osalta tammi-maaliskuussa koronan kirjatut kulut olivat n. 4 milj. euroa. Oletettavaa on, että koronakustannusten korvausperusteet ovat vuonna 2022 vuoden 2021 malliset ja Essoten alueella korvaukset kohdistettiin suoraan kunnille, joten Essoten talousarvioennusteessa ei ole huomioitu mahdollisia korona-avustuksia. Tammi-maaliskuun perusteella koronakustannukset ovat vuoden 2021 tasolla ja oletettavaa on, että koronakustannukset tulevat laskemaan kesään mennessä, mutta syyskauden osalta koronaa on vaikea arvioida.

Koronan lisäksi talousarvion 2022 keskeiset haasteet olivat palkkaharmonisointi vuodelle 2022 sekä tuleva työmarkkinaratkaisu. Palkkaharmonisoinnin vuoden 2022 kustannukset 13,1 milj. euroa pyrittiin kattamaan lisäsäästöohjelmalla (hallituksen päätös 17.2.2022) ja lisäsäästöohjelmasta on tämän hetken arvion mukaan toteutumassa n. 2,8 milj. euroa. Tammi-maaliskuun osalta vaikea henkilöstötilanne on lisännyt henkilöstökuluja merkittävästi (n. 0,9 milj. euroa) kutsurahojen ja ylityökorvausten muodossa. Oletettavaa on, että vaikea henkilöstötilanne jatkuu ja aiheuttaa lisäkustannuksia ainakin kesäkauden yli. Tällöin on oletettavaa, että henkilöstökulut ylittyvät n. kaksi milj. euroa. Työmarkkinaratkaisu voi tämän lisäksi tuoda ennakoinnattoman kuluerän, Essoten osalta jokainen lisäprosentti palkankorotuksiin aiheuttaa n. kahden milj. euron kustannukset. Harmonisoinnin arvio perustuu marraskuussa 2021 tehtyyn arvioon ja asian lopullinen käsittely on edelleen avoinna.

Asiakaspalvelujen osalta maltillinen arvio ylittää talousarvion n. 2 milj. euroa. Suurin kustannuspaine on tällä hetkellä palveluasumisen kustannuksissa, joissa palveluntuottajat ovat esittäneet jopa n. 40 % hinnantarkistuksia 0,7-mitoituksen astuessa voimaan. Vuositasolla tämä tarkoittaa 6-8 milj. euron kustannuslisää. Kysin laskutuksessa saattaa olla vaikeasti ennustettavaa kysyntää/hoitovelkaa, mutta sitä ei ole nyt huomioitu.

Muiden palvelujen osalta kustannuspaineet ovat tietotekniikan muutostöissä, joihin tullaan saamaan valtionavustuksia (avustusten kohdentuminen ei ole vielä tiedossa) sekä lääkäripalvelujen ostossa. Ylitysarvio on noin 7 milj. euroa.

Aineissa ja tarvikkeissa kulut arvioidaan viime vuoden tasolle, mutta yleinen inflaatiopaine vaikuttaa kaikkiin uusiin sopimuksiin ja tämä voi aiheuttaa yllätyksiä, joita nyt on vaikea arvioida.

Jäsenkuntatulojen kasvuarvio perustuu koronakustannusten kasvuun, johon saataneen valtionavustuksia myöhemmin tiedossa olevien päätösten mukaisesti.

Tulojen osalta myyntituotot ulkopuolisille ovat kehittyneet suotuisasti ja arvioitu ulkokuntamyynti tullaan ylittämään. Muilta osin tulot ennakoidaan talousarvion mukaisena.

Poistot ja rahoituskulut myöskin talousarvion mukaisesti.

Kokonaisennuste tammi-maaliskuun perusteella on -9,5 milj. euron alijäämä, joka muodostuu puuttuvasta harmonisointivaruksesta, jota ei lisäsäästöohjelmalla on pystytty kattamaan. Muut uhkatekijät tuotu esiin analyysin tekstissä.

Kuntayhtymän johtaja: Hallitus merkitsee neljännesvuosiraportoinnin tiedoksi toimenpiteitä varten ja esittää sen edelleen valtuustolle.

Neljännesvuosikatsauksen ennusteen arvioitu ylitys on alkuperäisestä vuoden 2022 talousarviosta 9,5 miljoonaa euroa.

Lisäsäästöohjelman toimenpiteitä pitää tehostaa ja samalla etsiä lisätoimenpiteitä, jotta palkkaharmonisointiin saadaan riittävä varaus.

Päätös: Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti ja totesi, että taloustilannetta käsitellään hallituksessa loppuvuoden aikana kuukausittain.

Jaana Lopperi saapui kokoukseen tämän asian aikana ennen päätöksentekoa klo 14.12